Ondřej Bitto

Windows Dodrohná

Podrobná uživatelská příručka

Kompletní průvodce využitím operačního systému

- Instalace, ovládání, nastavení
- Soubory, vypelování CD a DVD
- Hudba, video, televize, zábava
- Připojení fotosparábu a mobilního telefonu
- Internet Explorer 8, akceleratory, vjstfUky
- Domácí sří, sdílení a zabezpečení

Ondřej Bitto

Microsoft Windows 7 Podrobná uživatelská příručka

Computer Press, a.s. Brno 2009

Microsoft Windows 7 Podrobná uživatelská příručka

Ondřej Bitto

Computer Press, a.s., 2009. Vydání první.

Jazyková korektura: Eva Bublová Vnitřní úprava: Martina Petrová Sazba: Petr Klíma Rejstřík: Daniel Štreit Obálka: Dagmar Hajdajová Komentář na zadní straně obálky: Libor Pácl Technická spolupráce: Dagmar Hajdajová Odpovědný redaktor: Libor Pácl Technický redaktor: Jiří Matoušek Produkce: Petr Baláš

Computer Press, a.s.,

Holandská 8, 639 00 Brno

Objednávky knih: http://knihy.cpress.cz distribuce@cpress.cz tel.: 800 555 513

ISBN 978-80-251-2647-9 Prodejní kód: K1723 Vydalo nakladatelství Computer Press, a.s., jako svou 3378. publikaci.

© Computer Press, a.s. Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být kopírována a rozmnožována za účelem rozšiřování v jakékoli formě či jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

Stručný obsah

1	První kroky v novém systému	17
2	Hlavní panel a jeho možnosti	43
3	Soubory a složky	55
4	Práce se schránkou	87
5	Osobní přizpůsobení uživatelského prostředí	97
6	Zábava a multimédia	121
7	Windows 7 v kanceláři	155
8	Domácí síť a sdílení	189
9	Internet Explorer	209
10	Zabezpečení a Centrum akcí	231
11	Nastavení Windows	241
12	Správa a řešení potíží	281
А	Instalace systému Windows 7 a upgrade	307
В	Klávesové zkratky Windows 7	311
С	Novinky Windows 7	325

Obsah

Úvod	15
Komu je kniha určena	16
Konvence použité v knize	16

1

První kroky v novém systému

Úvodní přihlášení a uživatelské účty	18
K čemu slouží uživatelské účty	18
Přidání nového uživatelského účtu	19
Úprava obrázku uživatelského účtu	21
Přiřazení hesla uživatelskému účtu	22
Ukončení práce s aktuálním uživatelským účtem	24
Pracovní plocha a její prvky	25
Výchozí ikony na ploše	26
Uspořádání pracovní plochy	27
Práce s více ikonami	29
Práce s okny	29
Jak na ploše zobrazit miniaplikace	31
Nabídka Start a hledání	33
Základní položky v nabídce Start	33
Jak na spuštění programu pomocí nabídky Start	35
Hledání souborů pomocí nabídky Start	36
Pokročilé speciální hledání	38
Asociace aplikací	39
Rychlé přizpůsobení nabídky Start	40

2 Hlavní panel a jeho možnosti

Přehled základních částí	44
lkony právě spuštěných programů	44
Oznamovací oblast a její ikony	45
Minimalizování všech oken pomocí funkce Aero Peek	47
lkony programů	49
Připíchnutí odkazů do hlavního panelu	49
Uspořádání ikon na hlavním panelu	49
Možnosti seskupených tlačítek	50
Rychlé místní odkazy programů	50

Nastavení hlavního panelu	51
Konfigurace panelu	52
Vložení nového panelu nástrojů na hlavní panel	52

3 Soubory a složky

Práce se soubory a složkami na ploše	57
Vytvoření souboru	57
Další práce se souborem	58
Vytvoření a práce se složkou	59
Vlastnosti souboru	60
Vlastnosti složky	62
Zástupce	64
Vytvoření zástupce	64
Vlastnosti zástupce	65
Koš	67
Přehled vymazaných dat	67
Obnovení a odstranění dat	69
Průzkumník Windows	69
Spuštění a základní přehled	70
Spouštění souborů a dokumentů	71
Další práce se soubory a složkami	72
Vypalování souborů, složek a obrazů ISO	75
Práce s archívy ZIP	77
Rychlé vyhledávání v aktuální složce	77
Práce s USB disky	77
Možnosti složky	79
Nastavení obecných vlastností	79
Konfigurace zobrazení	81
Nastavení hledání	83
Knihovny	84
Základní princip knihoven	84
Vytvoření nové knihovny	85
Přidání odkazů do knihovny	85
Odebrání složek z knihovny	86
Využití knihoven v praxi	86

4 Práce se schránkou

Jednoduchá práce se schránkou v jedné aplikaci	88
Schránka přenáší i atributy	90
Práce se schránkou u obrázku	90

87

Přenos dat mezi různými programy	91
OLE a možnosti práce s ním	92
OLE prakticky	93
Úpravy vložených dat	94
Úpravy objektů umístěných pomocí Vložit	94
Úpravy objektů umístěných pomocí Vložit jinak	94
Několik tipů pro práci se schránkou a OLE	95

Osobní přizpůsobení uživatelského prostředí	97
Nastavení plochy a spořiče	98
Nastavení pozadí plochy	98
Nastavení spořiče obrazovky	100
Nastavení vzhledu	101
Použití motivů	102
Nastavení doplňující konfigurace	103
Centrum usnadnění přístupu	105
Využití počítače bez použití obrazovky	107
Možnosti lepší čitelnosti a zobrazení	108
Usnadnění práce s myší	109
Usnadnění práce s klávesnicí	110
Použití počítače bez zvuků	111
Snazší zaměření na úkoly	112
Miniaplikace	114
Nastavení výchozích miniaplikací	115
Kalendář	115
Prezentace	116
Měna	116
Obrázková skládanka	116
Titulky informačního kanálu	117
Tipy na nejoblíbenější miniaplikace SearchBud Control System With Clock WeatherBug SysInfo PowerDo Jak na počítač Zprávy iDNES.cz App Launcher Recent Items	119 119 119 119 119 119 120 120 120 120 120

ábava a multimédia	121
Centrum zařízení	122
Spuštění a základní přehled	122
Rychlé akce se zařízeními	124
Propojení Windows a mobilního zařízení Možnosti připojení zařízení k počítači Import fotografií a videí z fotoaparátu Procházení libovolných souborů v mobilu, fotoaparátu či PDA	125 125 125 125 126
Windows Media Center	126
Ovládání a přehled možností	126
Práce s obrázky a videem	127
Filmy	129
Hudba	130
Televizní vysílání ve Windows Media Center	130
Nastavení televizního vysílání	131
Sledování vybraného kanálu a jeho ovládání	132
Interaktivní televizní program	133
Naplánování nahrání pořadu a jeho pozdější přehrání	134
Tvorba vlastních DVD s Windows DVD Maker	134
Nastavení parametrů DVD	134
Tvorba vlastního DVD	136
Přehrávání a vypalování hudby a filmů s Windows Media Player	137
Přehrávání filmů a hudby	138
Nastavení a další možnosti přehrávání videa	138
Efektivní práce s knihovnou	139
Jak na obrázky k hudebním albům	141
Použití vizualizací při přehrávání hudby	142
Uložení hudebního CD ve formátu MP3	142
Vypálení hudebního CD	142
Synchronizace hudební knihovny s USB přehrávačem	142
Úprava a správa fotografií s Windows Live Fotogalerie	144
Přehled základních možností	144
Prohlížení fotografií	145
Úpravy fotografií	146
Další práce s fotografiemi	147
Sdílení fotografií na Internetu	149
Střih a úprava domácího videa s Windows Live Movie Maker	152
Přehled základních možností	153
Vytvoření jednoduchého filmu	154

7		
Windows 7 v kanceláři		
Tiskárny a tisk Ruční přidání nové tiskárny Konfigurace tiskárny Okno tisku dokumentu		
Poznámkový blok Spuštění a základní práce se souborem Pokročilá práce s textovými soubory Nastavení vzhledu stránky a tisk dokumentu		

WordPad

	100
vytvoreni dokumentu	166
Tvorba výčtů s odrážkami	168
Pokročilé možnosti formátování textu	168
Vložení dalších objektů do dokumentu	169
Zobrazení dokumentu	170
Odeslání a tisk dokumentu	171
Malování	172
Nástroje pro tvorbu obrázků	173
Výběr, úprava a použití barev	177
Pokročilé úpravy obrázku	178
Uložení a tisk obrázku	178
Kalkulačka	182
Vědecká kalkulačka	183
Programátorská kalkulačka	183
Statistická kalkulačka	184
Výstřižky	184
Označení snímané části obrazovky	185
Úpravy vybrané části snímku	186

Možnosti nastavení186Rychlé poznámky187

8
Domácí síť a sdílení

Typické součásti domácí sítě	191
Správné zapojení bezdrátového routeru	191
Stolní počítač a bezdrátová síť	192
Rychlé připojení k bezdrátové síti	192
Bezpečný bezdrátový přenos	192
Jaké typy Wi-Fi jsou k dispozici	193
Tiskárny, disky a další zařízení	193

Domácí skupina	193
Vytvoření domácí skupiny	193
Přidání počítače do domácí skupiny	194
Změna hesla domácí skupiny	195
Zobrazení sdílených souborů	195
Změna názvu a popisu počítače	195
Centrum síťových připojení a sdílení	196
Přehled základních funkcí	196
Praktické nastavení síťového připojení	197
Která připojení jsou právě funkční	199
Univerzální sdílení síťových prostředků	199
Základní nastavení	200
Sdílení dat ve složce Veřejné	201
Sdílení libovolných dat	204
Sdílení tiskárny	204
Připojení síťové jednotky	206

9 Internet Explorer

nternet Explorer	209
Základní možnosti zobrazení stránky	210
Prohlížení stránek	210
Rychlá práce s historií stránek	211
Změna zobrazení stránky	212
Práce se stránkou	213
Záložkové surfování	214
Otevření stránky v nové záložce	214
Další možnosti záložek	215
Akcelerátory	216
Správa akcelerátorů	216
Přidání nového akcelerátoru	217
Webové výstřižky	217
Práce s informačními kanály RSS	218
Přidání nového zdroje	218
Čtení a správa novinek	219
Pokročilé možnosti nastavení	219
Nastavení zobrazení stránek	220
Zabezpečení webového prohlížení	223
Ochrana osobních údajů	226
Blokování obsahu	228
Osobní přizpůsobení vzhledu	229

10	
Zabezpečení a Centrum akcí	

Zabezpečení a Centrum akcí	231
Automatické aktualizace	233
Windows Defender Spuštění a rychlý test systému Praktické možnosti nastavení	234 234 236
Základní brána firewall systému Windows Práce s výjimkami	237 237
Upozornění Centra akcí	238

Základní práce s Ovládacími panely	242
Obsah Ovládacích panelů	242
Význam jednotlivých položek Ovládacích panelů	242
Systémová nastavení	244
Možnosti Systému a údržby	244
Záloha dat a jejich obnovení	245
Informace o aktualizacích	248
Možnosti indexování	249
Informace a nástroje související s výkonem	250
Hodiny, jazyk a oblast	252
Nastavení data a času	253
Místní a jazykové nastavení	254
Nastavení Klávesnice a jazyky	258
Rozložení klávesnice a nastavení jazyků	258
Upřesnění nastavení kláves	259
Nastavení jazyka nabídek a dialogů	260
Hardware a zvuk	260
Nastavení myši	261
Nastavení zvuku	265
Správce zařízení	266
- Základní zobrazení Správce zařízení	266
Akce s jednotlivými zařízeními	267
Vlastnosti zařízení	267
Rodičovská kontrola	270
Omezení přístupu k počítači	271
Blokování her a aplikací	272
Blokování her podle názvu	273
Blokování libovolných aplikací	274

Podrobná uživatelská příručka

Úprava programů a jejich kompatibilita	275
Plány napájení	277
Výchozí plány napájení	277
Vlastní plán napájení	278

12 Správa a řešení potíží

Automaticky spouštěné aplikace Složka Po spuštění Konfigurace systému	282 282 282
Správce úloh Záložka Aplikace Záložka Procesy Záložka Výkon Záložka Sítě Záložka Uživatelé Procesy, kterých se nemusíte bát	284 284 285 287 288 288 288 289
Zvýšení výkonu systému Odkládání na flash paměť Odebrání aplikací Nastavení virtuální paměti Vizuální efekty	289 290 290 290 290 292
Práce se službami	292
Zrychlení načítání dat z pevného disku Odstranění nepotřebných souborů Kontrola disku Defragmentace disku Soubory ve složce Prefetch ve Windows Přesunutí souborů do Koše bez dotazů Vypnutí zkrácených názvů souborů Oprava diskových ikon	294 294 295 296 296 296 297 298
Řešení hardwarových problémů Chybné zobrazení na monitoru Nepříjemné blikání obrazu Systém má nedostatek paměti Špatné snímání z webové kamery Problémy s přehříváním	298 298 298 299 299 301
Praktické tipy a pokročilé přizpůsobení systému Chybou úplně zmizel hlavní panel Úprava uložených síťových hesel Změna názvu disku Zobrazení a změna přípony známého souboru Rychlé vypnutí Windows bez prodlev	301 301 302 302 302 302 304

Rychlé přidání písma Rychlé zapnutí nefunkční hibernace Nastavení Řízení uživatelských účtů (UAC) Změna bootovací obrazovky Režim kompatibility pro starší programy	304 304 305 306 306
Α	
Instalace systému Windows 7 a upgrade	307
Instalace z disku DVD Prvotní vytvoření účtu a nastavení Upgrade Windows Vista na Windows 7	308 309 309
Klávesové zkratky Windows 7	311
Obecné klávesové zkratky Základní ovládání Windows 7 Ovládání dialogových oken a funkce usnadnění Klávesové zkratky v kombinaci s klávesou Windows Průzkumník Windows	312 312 313 314 315
Internet Explorer 8 Zobrazení a procházení webových stránek Práce s kartami Práce s lupou, vyhledávání a náhled Práce s adresou a nabídkami	315 315 317 317 318
Kancelářské aplikace Malování WordPad Kalkulačka Rychlé poznámky	319 319 320 320 323
С	
Novinky Windows 7	325
	200

Nově vypuštěné součásti	326
Windows Mail	326
Windows Fotogalerie a Movie Maker	326
Kontakty a Kalendář	326
Hlavní panel, nabídka Start a plocha	326
Upravené ikony hlavního panelu	327
Upravená nabídka Start	327
Miniaplikace	327

Obsah

Upravené kancelářské aplikace	328
WordPad	328
Malování	328
Kalkulačka	328
Rychlé poznámky	328
Knihovny	329
Rejstřík	331

Úvod

Počítače jsou na první pohled tvořeny rozličnými komponentami, které formují jejich hardware. Nicméně bez odpovídající softwarové výbavy by jejich význam byl prakticky nulový, nejdůležitější aplikací ze všech je operační systém. Windows 7 navazují na předchozí verze této řady operačního systému a přinášejí celou řadu novinek, vylepšení i pokroků v tempu technologického vývoje.

Se systémem Windows 7 uživatel nezískává pouze operační systém jako prostředníka mezi ním, počítačem a dalšími nadstavbovými aplikacemi. Součástí instalace je totiž také celá řada již zabudovaných programů a doplňků, jež velice dobře poslouží v kanceláři i domácím použití. Kromě již z dřívějška dobře známých stálic v podobě aplikací WordPad, Malování a dalších, se jedná také o úplné novinky. Naplno tak lze například využít síťové spolupráce, zcela inovované grafické rozhraní pro lepší a efektivnější práci apod.

Pokud si zvyknete používat všechny standardně nabízené možnosti a doplňky, stane se vám práce ve Windows 7 nejen pohodlnější, ale také efektivnější a bezproblémová. Pozorným čtením této uživatelské příručky si můžete osvojit kompletní ovládání Windows – základy grafického rozhraní počínaje a například podrobnou konfigurací sítě konče. Navíc lze k listování jejími stránkami přistupovat dvěma základními způsoby. Velice dobře poslouží jako takzvaná referenční příručka, když potřebujete rychle najít přesně ty informace, které právě hledáte. Zároveň se však jejím úplným prostudováním může začínající uživatel stát profesionálem v ovládání Windows a jejich konfiguraci.

V celém textu je důraz kladen na srozumitelnost popisovaných technik a postupů, takže se během jejich sledování a provádění nikde neztratíte ani nezadrhnete. Řádky první kapitoly představují systém Windows 7 jako celek, uživatelé předchozích verzí poznají novinky, začátečníci ve Windows se důkladně seznámí nejen s grafickým rozhraním, prací s okny či ovládáním plochy, ale také ovládnou nabídku Start i hlavní panel.

Data v současné době vládnou světu, mnohdy obsahují informace nedozírné hodnoty. Další kapitoly proto uživatele seznámí s jejich strukturovaným ukládáním, ochranou, nicméně důraz bude kladen také na možné sdílení na síti i upravení přístupových práv pro vyšší bezpečnost. A právě bezpečností se podrobně zabývá popis návodů a postupů pro takzvané Centrum akcí, kde je k dispozici celá řada funkcí pro ochranu vašeho počítače a sítě.

Slova známého přísloví praví, že nejdříve práce a až poté přichází čas na zábavu. V tomto duchu lze postupovat také v případě systému Windows 7, který poskytuje celou řadu nástrojů jak pro plné pracovní nasazení, tak kratochvíle v podobě her, úprav fotografií, tvorby filmů apod. Na stránkách této uživatelské příručky se podrobně seznámíte s ovládáním pracovních nástrojů pro tvorbu textů, grafů a proniknete do praktických návodů v podobě úprav pořízených fotografií či stříhání filmů. Aby byla příručka co nejkomplexnější, zařadili jsme do ní také praktické možnosti použití programů Windows Live Fotogalerie a Windows Live Movie Maker.

Kdo není připojen k Internetu, jako by v dnešní době snad ani nebyl. Systém Windows 7 výrazně rozšiřuje síťové možnosti a kromě prostého surfování webovými stránkami prostřednictvím aplikace Internet Explorer osmé verze dovoluje také vzájemnou spolupráci v reálném čase. Do detailu je vyřešeno také sdílení souborů a složek v domácí síti, podrobný návod proto vyplní řádky samostatné části obsahu příručky.

Pro větší přehlednost a názorné vypíchnutí důležitých informací je text kromě prostého členění doplněn také o celou řadu poznámek, tipů a varování. Tyto mají samostatné místo na stránkách a získáte díky nim nejen chytré a užitečné tipy či rady, ale také budete upozorněni na případná úskalí některého z postupů.

Komu je kniha určena

Obsahově knihu velice dobře užijí jak začínající uživatelé, tak ti pokročilí i případní správci nového systému Windows 7. Díky praktickým návodům se především ve Windows nepříliš zběhlí čtenáři dozvědí vše potřebné o nabízeném grafickém rozhraní a jeho funkcích, prohlédnou si však také detailní možnosti konfigurace systému a jeho přizpůsobení k obrazu svému.

Za pokročilé a zkušené uživatele lze v souvislosti s řádky této knihy považovat ty čtenáře, kteří již k Windows takříkajíc "přičichli". Nejlépe na tom v tomto ohledu jsou dosavadní přívrženci Windows XP a Windows Vista, kterým z přehršle funkcí stačí nastudovat pouze novinky servírované pod hlavičkou Windows 7. Díky této podrobné uživatelské příručce získáte ucelený přehled všech inovací, a snadno se tak přizpůsobíte stále novým požadavkům na zvládnutí moderních operačních systémů.

Konvence použité v knize

Kniha je pro větší přehlednost a snazší orientaci rozdělena do jednotlivých kapitol, které sdružují informace ze souvisejících oblastí. Vzhledem k tomuto přístupu lze uživatelskou příručku použít nejen pro jednorázové studium a prohlédnutí všech nových funkcí Windows 7, ale také jako referenční. Není totiž žádným problémem si nalistovat právě potřebnou oblast, k čemuž slouží detailnější členění do jednotlivých sekcí kapitol.

Všechny příkazy, hlavní nabídky a názvy oken, se kterými se během souběžné práce s touto příručkou a systémem Windows 7 můžete setkat, jsou v textu zvýrazněny **tučným písmem**. Nejedná se pouze o čistě systémové typografické odlišení, ale také pomůcku, díky které se můžete snáze orientovat a rychle v textu nalézt požadovanou část. Podobný smysl mají také samostatně vložené poznámky, tipy a varování, veškerý text nakonec doplňují ilustrační obrázky dokazované přímo v textu.

Uživatelská příručka by neměla sloužit jako sáhodlouhý text o technickém pozadí, možnostech použití či kladech a záporech. Důraz je spíše kladen na praktické postupy a detailní vysvětlení důležitých principů, k čemuž jsou použity jednak číslované postupy, jednak výčty možností a seznamy funkcí některých prvků systému Windows 7. Jedná se tak o další plus, které přispívá k rychlejší práci a efektivnějšímu zvládnutí Windows 7.

První kroky v novém systému

V této kapitole:

Úvodní přihlášení a uživatelské účty Pracovní plocha a její prvky Nabídka Start a hledání Po spuštění počítače a úvodním startu Windows 7 je uživatel přihlášen pod výchozím účtem, který byl použit během instalace systému. Bez jakéhokoliv dalšího zadávání hesla, určování dalších detailů, je okamžitě zpřístupněno hlavní rozhraní, jež je možné okamžitě používat. Podrobnosti instalace a detailní průvodce jejími možnostmi jsou dostupné v samostatné příloze této uživatelské příručky.

Úvodní přihlášení a uživatelské účty

Uživatelský účet použitý během prvního přihlášení má automaticky přiřazena takzvaná administrátorská práva, uživatel tak získává přístup ke všem součástem Windows 7 a kterýmkoliv nastavením. Samozřejmě však není problém, aby byly přidány libovolné další účty, což ocení jak domácí uživatelé, tak správci ve větších počítačových sítích.

Obrázek 1.1: Plocha Windows 7 po prvním spuštění

K čemu slouží uživatelské účty

Uživatelské účty slouží k oddělení dat a nastavení jednotlivých uživatelů, s jejich pomocí je na pevném disku počítače vytvořena speciální struktura cest k datům, která patří jen konkrétnímu uživateli. Díky tomu při dodržení jednoduchých pravidel není možné, aby jeden uživatel získal přístup k dokumentům druhého, nejedná se však jen o takovéto bezpečnostní poslání. Zároveň s tím totiž uživatelské účty slouží k oddělení nastavení Windows 7, která jednotliví uživatelé provedou.

Nejlepším příkladem oddělení souborů a složek jednotlivých uživatelů je výchozí složka s dokumenty, která má ve Windows 7 přesnou cestu *C:\Users\<uživatelské jméno>\My Documents*. Vnořená složka <uživatelské jméno> zde odpovídá uživatelskému jménu, které je v rámci účtu použito, a tak například uživatel Pavel bude mít dokumenty uložené ve složce *C*:*Users*\ *Pavel**My Documents*, zatímco Jirka ve složce *C*:*Users**Jirka**My Documents*.

Náhled na vnořené složky ve složce *C*:*Users* ukazuje obrázek 1.2. Pokud ani jeden z uživatelů nebude mít administrátorská práva, tedy absolutní přístup k počítači, uvidí jen své dokumenty a obsah odpovídající složky toho druhého vůbec nebude moci zobrazit.

G マ ↓ ► Počítač	č → Místní disk (C:) →	Users 🕨	✓ 4 Search Users	م
Uspořádat 🔻 Zahrn	out do knihovny 🔻	Partner sdílení 🔻	Vypálit na disk CD 🛛 »	
🔆 Oblíbené položky	 Název 	A.	Datum změny	Тур
Plocha	ondra		9.7.2009 18:51	Složka souborů
📃 Poslední místa	📗 Veřejné		22.4.2009 12:40	Složka souborů
🗼 Soubory ke staže				
 Knihovny Dokumenty Hudba Obrázky Videa Domácí skupina 	=			
- D- X4- X				•
Položek: 2				

Obrázek 1.2: Obsah složky C:\Users

Jestliže tedy budete používat přesně svou podsložku v rámci C:\Users, budete mít dokumenty, hudbu, filmy, ale například i soubory stažené z Internetu přístupné na jednom místě. Osobní nastavení Windows 7 jsou přitom uložena ve výchozí systémové složce C:\Windows a jejích podsložkách, fyzicky k nim totiž přístup mít nemusíte – Windows si odpovídající volby uloží v podobě sobě známé, vy je upravujete jen pomocí grafického rozhraní.

Jedná se například o volbu vzhledu obrazovky, spořiče, pozadí nebo uspořádání hlavních prvků. Všem těmto možnostem nastavení prostřednictvím grafického rozhraní Windows 7 se budou podrobně věnovat pozdější kapitoly této uživatelské příručky.

$\mathcal{O}$

Poznámka: Na mnoha místech v řadě systémových dialogů uživatel nalezne u tlačítek symbol štítu. Jedná se o původní funkci z předchozích Windows Vista, která je spojena s funkcí pro řízení uživatelského účtu. Vyvolání takto označené akce vyžaduje administrátorská práva a uživatel na to bude odpovídajícím způsobem upozorněn, požádán o souhlas. I když je někdy takovéto dotazování zdlouhavé, slouží k uživatelově ochraně.

Přidání nového uživatelského účtu

Po prvním spuštění Windows 7 máte k dispozici pouze jediný účet, a to ten, jenž byl vytvořen během instalace systému. Jediný účet má velice omezené použití a pro více uživatelů u stejné-

ho počítače je v praxi jen málo použitelný, proto je vhodné upravit si další účty podle vlastních požadavků. V prvním kroku musí být nový uživatelský účet přidán, což však zabere jen několik málo okamžiků. Dialog pro vytvoření dalšího uživatelského účtu otevřete následovně:

- **1.** Klepnutím na ikonu v levém dolním rohu otevřete nabídku Start.
- 2. Levým tlačítkem myši následujte odkaz Ovládací panely.
- V nově otevřeném okně Upravit nastavení počítače levým tlačítkem myši klepněte na Přidat nebo odebrat uživatelské účty.
- 4. Klepnutím na odkaz Vytvořit nový účet, který je zachycen na obrázku 1.3, zahajte přidání nového uživatelského účtu. Poté do textového pole s textem Nový název účtu vložte název účtu.
- **5.** Pomocí přepínače ještě musíte zvolit typ účtu, k dispozici přitom máte následující dvě možnosti, jež jsou zachyceny na obrázku 1.4:

Obrázek 1.3: Sekce Ovládacích panelů s možností správy uživatelských účtů

- Uživatel se standardním oprávněním vlastník tohoto uživatelského účtu může měnit zpravidla pouze svá nastavení a nemá plný přístup k systémové konfiguraci.
- Správce tento účet uživateli zajišťuje naprosto neomezený přístup k počítači, systémové konfiguraci i datům všech ostatních uživatelů.

Obrázek 1.4: Okno pro přidání nového uživatelského účtu

6. Stisknutím tlačítka Vytvořit účet založte definovaný účet, beze změn naopak můžete průvodce ukončit stisknutím tlačítka Storno.

V seznamu účtů ve Windows 7 můžete narazit také na speciální účet s názvem Guest. Jedná se o velice omezený účet, který kterémukoliv uživateli dovoluje používat počítač, ale nepo-

skytuje přístup k žádným osobním datům. Stejně tak uživatelé přistupující pod účtem Guest nemohou instalovat software, hardware ani měnit systémová nastavení nebo heslo.

Na druhou stranu se zapnutým účtem Guest se zároveň snižuje celková bezpečnost počítače, jelikož se pod ním může přihlásit kdokoli. Pokud chcete účet Guest vypnout nebo naopak zapnout (jak ukazuje obrázek 1.5), následujte v části **Ovládací panely** možnost **Přidat nebo odebrat uživatelské účty** a levým tlačítkem myši klepněte na účet Guest. Pokud je aktuálně vypnutý, aktivujte jej stisknutím tlačítka **Zapnout**, naopak při jeho stávajícím zapnutí se zobrazí tlačítko **Vypnout účet Guest**.

Obrázek 1.5: Možnost vypnutí účtu Guest

Poznámka: Pokud je uživatel přihlášen jako běžný uživatel a potřebuje spustit některou aplikaci se správcovskými právy, má možnost tak učinit přímo. Stejné funkce využije i v případě správcovského účtu, kdy aplikaci přímo během spuštění udělí vyšší práva. Pro takovéto dočasné zvýšení práv pro konkrétní spustitelný soubor na něj klepne pravým tlačítkem myši a z místní nabídky zvolí příkaz **Spustit jako správce**. Souborům a složkám se bude podrobně věnovat pozdější kapitola této knihy.

Úprava obrázku uživatelského účtu

Každý uživatelský účet může mít přiřazen obrázek, uživatel má na výběr jak z výchozích motivů systému Windows 7, tak zvolení libovolného jiného, který si bude přát. Po přidání nového účtu je vybrán výchozí obrázek, který však nemusí vyhovovat každému, a proto přichází na řadu možnost jeho změny. V takovém případě postupujte následovně:

- 1. V nabídce Start následujte příkaz Ovládací panely.
- 2. Levým tlačítkem myši klepněte na možnost Uživatelské účty a zabezpečení rodiny.
- 3. Následujte odkaz Změnit obrázek účtu.
- **4.** Zvolte některý z nabízených obrázků, jak je ukazuje obrázek 1.6, případně nalistujte vlastní po stisknutí tlačítka **Procházet obrázky**.
- 5. Uložte provedené změny stisknutím tlačítka Změnit obrázek.

Poznámka: Pokud si budete přát změnit vlastnosti jiného účtu, musíte být vybaveni administrátorskými právy. Poté lze upravit všechny důležité parametry po následování odkazu **Spravovat jiný účet** v části **Uživatelské účty**.

Q ♥ ♣ « Uživ	atelské účty 🕨 Změnit obr	rázek 👻 🍕	Prohledat Ovládací par	ely P
Umožňuje zvol	it nový obrázek pro ú	ičet.		
Ond Admi	ra nistrator			
Vybraný obrázek se	zobrazí na úvodní obrazovc	e a v nabídce Start.		
R		i O		*
9			X	
			۱	N.*
C .	28			
Procházet obrázky				
			Změnit obrázek	Storno

Obrázek 1.6: Nabídka výchozích obrázků, které je možné přiřadit k uživatelskému účtu

Přiřazení hesla uživatelskému účtu

Účet, který je ve Windows 7 nově přidán, neobsahuje výchozí heslo, jež by jej chránilo. Kdokoliv se tak může pod daným uživatelským jménem přihlásit, což často představuje porušení základních bezpečnostních pravidel. Naštěstí však systém nabízí dodatečné přiřazení hesla vybranému uživatelskému účtu, a to opět v rámci nastavení sekce **Ovládací panely**. Tu je opět zapotřebí otevřít pomocí nabídky Start a poté pokračovat následovně:

- 1. Levým tlačítkem myši následujte odkaz Uživatelské účty a zabezpečení rodiny.
- Levým tlačítkem myši klepněte na Změnit heslo systému Windows a poté na Vytvořit heslo pro vlastní účet.
- **3.** Do pole **Nové heslo** (obrázek 1.7) zadejte požadované heslo, pro ochranu proti překlepům je navíc opět zadáte také do pole **Potvrď te nové heslo**.
- **4.** Do pole **Zadejte nápovědu pro heslo** je možné zadat nápovědu pro heslo, která se zobrazí při špatném zadání.
- 5. Nové heslo ke svému účtu přidružíte stisknutím tlačítka Vytvořit heslo.

Málokomu se chce pamatovat si a stále dokola psát dlouhá hesla, kromě přirozené lenivosti se totiž zvyšuje také riziko překlepů. Proč vlastně musí být heslo dostatečně dlouhé? Hlavním

					x
	Vytvořit heslo 👻	ŕ;	Prohledat Ovládací panel	ly	ρ
Vytvořit heslo pro vlastní ú	účet				
Ondra Administrator					
Nové heslo	]				
Potvrďte nové heslo.	]				
Jestliže heslo obsahuje velká písme Jak vytvořit silné heslo	na, je nutné je zadat stejným z	půso	bem při každém přihlášení.		
Zadejte nápovědu pro heslo.	]				
Nápověda pro heslo bude zobrazit Co je nápověda pro heslo?	elná pro všechny uživatele poč	ítače	<u>.</u>		
			Vytvořit heslo	Storno	

Obrázek 1.7: Dialog pro přiřazení hesla vybranému uživatelskému účtu

důvodem je ochrana před takzvanými útoky hrubou silou, kdy útočníci zkouší všechny možné kombinace znaků a čísel – čím delší heslo uživatel zvolí, tím více kombinací musí vyzkoušet. Ve finále není problém rozlousknout například třípísmenné heslo, ale osmimístné už dá při správné volbě pořádně zabrat. Toto pravidlo samozřejmě platí nejen pro hlavní heslo uživatelského účtu Windows 7, ale také pro všechny další programy.

Většinou by h eslo mělo mít minimálně šest znaků, v závislosti na konkrétním systému a aplikaci ale alespoň osm symbolů (nikoliv pouze abecedních znaků). Samozřejmě byste také heslo neměli odvozovat od svého jména, rodného čísla apod. Nedostatečná délka hesla velmi usnadňuje prolomení a případné nabourání systému Windows.

Důležité: Mezi jedny z nejpalčivějších problémů bezesporu patří složitost hesla. Uživatel by si měl v hlavě zkusit projít vlastní hesla k různým službám a zkontrolovat, kolik z nich obsahuje jak klasická písmena, tak číslice a speciální znaky. Jedním z kritérií pro silné heslo je totiž také požadavek, aby obsahovalo symboly ze všech tří uvedených kategorií. Ano, jde o další z otravností, které na první pohled pouze zvyšují nároky na uživatelovu paměť, avšak právě složité heslo dokáže zabránit řadě útoků.

Pokud už některý uživatel nemá mít přístup k počítači ani svým datům, měl by být odstraněn jeho uživatelský účet. V Ovládacích panelech lze v takovém případě následovat možnost **Přidat nebo odebrat uživatelské účty** a zvolit požadovaný účet. Pak již stačí pouze klepnout levým tlačítkem myši na možnost **Odstranit účet** – navíc ještě zvolit, zda se mají smazat i související soubory nebo je ponechat (tlačítka **Odstranit soubory** a **Zachovat soubory**), jak ukazuje obrázek 1.8.

	x
Image: Spravovat účty > Odstranit účet = 47 Prohledat Ovládací panely	ρ
Chcete zachovat soubory uživatele test?	
Před odstraněním účtu uživatele test může systém Windows automaticky uložit obsah plochy uživatele test a jeho složek Dokumenty, Oblíbené položky, Hudba, Obrázky a Videa do nové složky s názvem 'test' na ploše. Nelze však uložit e-mailové zprávy a další nastavení uživatele test.	
Odstranit soubory Zachovat soubory Storno	

Obrázek 1.8: Odstranění uživatelského účtu a výběr zachování souborů nebo jejich smazání

Ukončení práce s aktuálním uživatelským účtem

Uživatel pod svým uživatelským účtem pracuje tak dlouho, jak potřebuje, a poté přichází na řadu ukončení práce. Jednou z cest je samozřejmě úplné vypnutí počítače, nicméně zpravidla jde o nejméně využívanou možnost. K dispozici je hned několik variant, jak práci ve Windows 7 pod aktuálním uživatelským účtem ukončit:

- Odhlášení pokud se uživatel rozhodne pro tuto možnost, dojde k uzavření relace pod jeho uživatelským účtem, systém Windows 7 se tedy vrátí na úvodní přihlašovací obrazovku. Odtud se pak opět může přihlásit stejný uživatel, ale také kterýkoliv jiný. Důležité je, že se při odhlášení ukončí všechny běžící programy a je zapotřebí uzavřít jakékoliv otevřené soubory.
- Přepnutí uživatele oproti odhlášení zůstanou všechny běžící programy nebo otevřené dokumenty netknuté, systém se do úvodní přihlašovací obrazovky vrátí bez uzavření aktuálně přihlášeného uživatele. Tento postup je výhodný v případě, kdy chce po určitou dobu pracovat jiný uživatel, ale původní nehodlá ukončovat rozdělanou práci, opakovaným přepnutím se totiž opět může vrátit.
- Uzamčení při uzamčení pracovní stanice je přístup pod aktuálním uživatelským účtem chráněn až do opětovného návratu. Veškeré programy a soubory tak zůstanou otevřené až do doby, kdy chce uživatel opět pracovat, nikdo jiný však s nimi nemůže pracovat. Uzamčení stanice nachází uplatnění teprve v případě, kdy je k účtu přiřazeno heslo, jelikož jím bude chráněno použití počítače po jeho uzamčení.
- Restartování počítače pokud uživatel zvolí tuto možnost, dojde nejprve k jeho odhlášení a poté k úplnému opětovnému spuštění počítače. Tento postup může být vyžadován například po přidání některých programů.
- Uspání počítače pokud se uživatel chce od počítače vzdálit na relativně krátkou dobu, zároveň jej po svém návratu mít rychle k dispozici, ale nenechat běžet, měl by zvolit právě tuto variantu. Po jejím výběru dojde k přechodu do úsporného režimu, kdy součásti počítače méně zatěžují energetický odběr, avšak přitom jsou rychle k dispozici k opětovnému použití. "Nastartování" počítače z režimu spánku závisí na nastavení, zpravidla jde o stisk libovolné klávesy, ale někdy je třeba stisknout hlavní vypínač celého počítače.
- Hibernace oblíbený mód, kdy se počítač na první pohled zcela vypne, ještě dříve však uloží kompletní obsah paměti na pevný disk. Po opětovném zapnutí jej načte a veškerá

rozdělaná práce a běžící programy jsou opět k dispozici. Režim hibernace představuje kompromis mezi úsporným režimem a úplným vypnutím počítače.

 Vypnutí – kompletní vypnutí počítače, jemuž předchází ukončení běžících programů, zavření otevřených souborů a odhlášení uživatele.

Všechny uvedené možnosti jsou dostupné po klepnutí levým tlačítkem myši na tlačítko Start v levém dolním rohu hlavní obrazovky Windows 7. Vypnutí zde najdete přímo, ostatní režimy (obrázek 1.9) po klepnutí na šipku směřující vpravo právě vedle popisku **Vypnout**.

Obrázek 1.9: Otevřená nabídka s možnostmi různého ukončení práce s počítačem pod právě používaným uživatelským účtem

Tip: Pokud je právě k počítači přihlášeno více uživatelů, lze libovolného odhlásit prostřednictvím součásti Správce úloh, kterého nejrychleji spustíte stisknutím zkratky Ctrl+Shift+Esc. Nabízí toho samozřejmě mnohem více, nicméně v tomto jednom konkrétním případu pro přehled aktuálních uživatelů levým tlačítkem myši klepněte na záložku **Uživatelé**, vyberte požadovaného uživatele a stiskněte tlačítko **Odhlásit**.

Poznámka: Pokud ve Windows 7 používáte práci v síti, musíte mít ve všech počítačích, k nimž přistupuje, vytvořen separátní uživatelský účet. Tento princip se použije například v domácích sítích, kde je třeba spravovat pouze několik málo uživatelů a není problém s konfigurací pro každého z nich. Jedná se o takzvané místní uživatelské účty.

Ve větších sítích se namísto místních uživatelských účtů častěji volí přihlašování pomocí takzvané domény, v níž existuje jeden hlavní počítač, přes který probíhá hlavní přihlášení. Pro domácí použití však skutečně ve Windows 7 plně vystačíte s vytvořením jednotlivých místních účtů v každém počítači, ve větších sítích má na starosti správu domény odpovědný správce. Rozdíl je však dobré znát, jelikož se s těmito pojmy můžete setkat v různých popiscích nebo nápovědě Windows 7.

Pracovní plocha a její prvky

Na první pohled se grafické rozhraní operačního systému Windows 7 liší od předchozích verzí především pozměněným hlavním panelem, základní součásti však zůstaly stejné. Naleznete zde tedy následující základní prvky:

- Pracovní plochu název plně odpovídá účelu této části zobrazení. Jedná se skutečně o místo, kam během práce se systémem Windows ukládáte soubory, vytváříte nové objekty, spravujete je apod.
- Hlavní panel úzký pruh na spodní straně zobrazení rozhraní Windows. Jedná se o základní komponentu, pomocí které můžete získat přehled právě běžících programů, aktuální čas a provádět řadu dalších užitečností.
- Start toto tlačítko sice ve skutečnosti spadá přímo do hlavního panelu, nicméně jeho význam je natolik důležitý, že zasluhuje samostatnou pozornost. S jeho pomocí můžete spouštět nainstalované programy, otevírat dialogy konfigurace systému, vyhledávat a získat přístup k základním příkazům systému Windows 7.

Plocha bývá mezi uživateli často opomíjena a brána jako něco, co je neustále v pozadí, takže nezasluhuje praktické využití. Opak je však pravdou, pokud Plochu zvládnete zařadit do svého konceptu práce ve Windows 7, usnadníte si bytí. Základem je přitom chápání Plochy jako samostatného okna. Díky tomu se na ni můžete kdykoliv přepnout například klávesovou zkratkou, jež má podobu **Win+D**. Jejím stisknutím na první pohled vlastně jako by minimalizujete všechna právě otevřená okna.

Výchozí ikony na ploše

Oproti dřívějším systémům od společnosti Microsoft nabízí Windows 7 ve výchozím nastavení na ploše jen jedinou systémovou ikonu, kterou je takzvaný Koš, tedy v anglickém označení Recycle Bin. Nic ale samozřejmě nebrání přidání nových ikon, které pak odpovídají zvláštnímu umístění na pevném disku nebo v rámci Windows 7. Postup pro otevření dialogu s možností aktivace ikon je následující:

- 1. Do volné oblasti plochy klepněte pravým tlačítkem myši.
- 2. Z místní nabídky, již ukazuje obrázek 1.10, následujte odkaz Přizpůsobit.

- **3.** Pomocí seznamu rychlých odkazů následujte odkaz **Změnit ikony plochy**, jenž je zachycen na obrázku 1.11.
- 4. Jednotlivé ikony aktivujte pomocí zaškrtávacích polí v sekci Ikony na ploše.

V části **Ikony na ploše**, tedy v dialogu, který máte díky předchozímu postupu otevřený a jenž je zachycen na obrázku 1.12, nyní můžete aktivovat zobrazení následujících ikon na ploše, jimž odpovídají jednotlivé položky:

- Počítač ikona odkazující na zobrazení obsahu počítače, tedy souborů a složek na pevných discích, obsahu CD, DVD, připojených flash disků apod.
- Koš zobrazení již zmíněné ikony Koše, kterému bude pozornost detailně věnována v dalších částech této knihy. Koš slouží pro správu mazaných souborů, resp. jejich obnovování.
- Soubory uživatele odkaz na složku profilu aktuálně přihlášeného uživatele, která obsahuje dokumenty, hudbu, filmy a další soubory.
- Ovládací panely rychlý odkaz na sekci Control Panel, tedy dialog s řadou nastavení Windows 7, uživatelských účtů, hardwaru, programů a dalších součástí. Ovládacím panelům bude dále v této uživatelské příručce věnována detailní pozornost v samostatné kapitole.
- Síť odkaz na zobrazení sítě a její jednotlivé součásti.

Nastavení ikon na ploše	x
lkony na ploše	
lkony na ploše	
Počítač	₩ <u>K</u> oš
Soubory <u>u</u> živatele	Ovládací panely
<u>S</u> íť	
Počítač Ondra	Sít' Koš (plný)
3	
Koš (prázdný)	
	Změnit ikonu O <u>b</u> novit výchozí
Povolit změnu ikon na ploše	na základě motivu

Obrázek 1.12: Přehled ikon s možností jejich rychlého zapnutí nebo skrytí na ploše Windows 7

Některou z uvedených ikon na plochu umístíte zaškrtnutím políčka u jejího názvu a následným stisknutím tlačítka **OK** nebo **Použít**. Navíc je ve stejném dialogu k dispozici také seznam obrázků, které jednotlivým ikonám odpovídají, můžete je změnit stisknutím tlačítka **Změnit ikonu**. Pro návrat k původnímu nastavení slouží tlačítko **Obnovit výchozí**.

Uspořádání pracovní plochy

Dokonalé ovládnutí pracovní plochy a jejích možností uživateli dokáže velice výrazným způsobem zpříjemnit práci ve Windows 7. Její význam spočívá především v okamžité dosažitelnosti a dostupnosti objektů, jež na ní jsou umístěné. Vůbec není nutné na pracovní plochu cokoliv umisťovat, nicméně uživatel tak může mít všechny své dokumenty ihned po ruce.

Vzhledem ke své důležitosti nabízí pracovní plocha poměrně dostatek příkazů pro další práci a úpravy. Všechny nejobvyklejší jsou přitom dostupné prostřednictvím místní nabídky, kterou vyvoláte klepnutím pravým tlačítkem myši do volného místa.

Pokud si přejete využít praktického přichytávání ikon k pomyslné mřížce pracovní plochy, měli byste mít aktivovanou možnost **Zobrazit** → **Zarovnat ikony k mřížce**. Ikony se díky této volbě budou automaticky uspořádávat skutečně ve tvaru mřížky, takže v nich nebudete mít chaos a vzhled plochy bude působit estetičtěji. Plocha dovoluje nastavit také řadu parametrů svého vzhledu, k čemuž slouží příkaz **Přizpůsobit** z její místní nabídky – podrobný popis osobního přizpůsobení se nachází v pozdější kapitole této knihy.

Ikony zobrazené na ploše lze dále uspořádat podle několika parametrů, jež jsou přístupné prostřednictvím příkazu **Zobrazit podle** z místní nabídky plochy:

- Název setřídí ikony podle názvu v abecedním pořadí.
- Velikost ikony na ploše seřadí podle velikosti cílových dat, od nejmenší po největší.
- Typ položky všechny ikony na ploše budou setříděny podle typu. Tato možnost je výhodná v tom, že například dokumenty aplikace Microsoft Word budou pohromadě, stejně tak textové dokumenty apod.

	Zobrazit 🕨	
	Seřadit podle 🕨 🕨	Název
	Aktualizovat	Velikost
	Vložit Vložit zástupce	Typ položky Datum změny
	Zpět: Přejmenovat Ctrl+Z	
	Nový 🕨	
K	Rozlišení obrazovky	
ġ.	Miniaplikace	
1	Přizpůsobit	

Datum změny – setřídí ikony na ploše podle data jejich poslední změny.

Obrázek 1.13: Možnosti uspořádání ikon v místní nabídce plochy

Tip: Zarovnání podle pomyslné mřížky nachází uplatnění takřka u každého uživatele. Pokud jsou často prováděny přesuny jednotlivých ikon, lze také aktivovat jejich automatické umisťování na tuto mřížku příkazem Zobrazit → Automaticky uspořádat ikony, uspořádání podle libovolného z uvedených parametrů přitom nebude porušeno.

V nabídce **Zobrazit**, která je dostupná pro rozšířené možnosti nastavení zobrazení ikon, jsou k dispozici také další volby. Pro automatické skrytí všech ikon, případně jejich obnovení v budoucnu stačí (de)aktivovat příkaz **Zobrazit ikony na ploše**, podobně pro zobrazení a skrytí takzvaných miniaplikací **Zobrazit miniaplikace**.

Práce s více ikonami

Na pracovní ploše samozřejmě není nutné pracovat vždy pouze s jedinou ikonou, v řadě případů je to dokonce vyloženě nepraktické a neefektivní. Různými způsoby proto lze vybírat více ikon současně a poté s nimi pracovat jako s celkem:

- Orámování pomocí této techniky můžete vybrat větší počet ikon následujícím postupem:
  - **1.** Kurzor myši umístíte nad levý horní roh ikony, kterou bude označovat a jež leží jako by v pomyslném rohu ohraničované části.
  - Stisknete levé tlačítko myši a za jeho držení přetáhnete kurzor přes ikony do pomyslného protilehlého rohu. Za kurzorem je graficky zobrazen rámující obdélník, který ohraničuje označené ikony.
  - 3. Výběr požadovaných ikon ukončíte uvolněním levého tlačítka myši.
- Postupný výběr vybíráte ikony, které jsou rozložené jinak než přímo vedle sebe (zde by se totiž s výhodou použilo uvedeného orámování). Stisknete klávesu Ctrl, držíte ji stisknutou po celou dobu výběru a levým tlačítkem myši postupně klepáte na požadované ikony.
- Úplné označení pro označení úplně všech objektů na ploše levým tlačítkem myši klepnete do volného prostoru a stisknete klávesovou zkratku Ctrl+A.

Tip: Pokud při hromadném výběru omylem označíte také ikony, které ve výběru být nemají, můžete je snadno odstranit. Stačí, abyste stiskli klávesu Ctrl a za jejího držení levým tlačítkem myši klepli na ikonu, kterou si přejete odznačit.

Práce s okny

Operační systém Windows 7 je přizpůsoben k práci s více programy zároveň. Ke komfortní práci s každým z nich je však často zapotřebí využít celého prostoru obrazovky – právě k tomu se používají takzvaná okna.

Okno je tedy ve své podstatě obdélníkový objekt, který obsahuje spuštěný program s otevřeným dokumentem a na horní straně má většinou titulní lištu s názvem okna, programu nebo otevřeného dokumentu a tlačítka pro ovládání okna. Okna ve Windows 7 mají následující vlastnosti:

- Na obrazovce může být libovolný počet oken,
- lze měnit velikosti oken i jejich proporce,
- okna se mohou překrývat, jedno z nich je vždy takzvaně aktivní (umístěné "nahoře"),
- mezi jednotlivými okny lze přepínat, určovat tak aktivní okno,
- okna lze takzvaně minimalizovat do tlačítka v hlavním panelu nebo maximalizovat, tedy roztáhnout přes celou obrazovku.

Poznámka: Systém Windows 7 po vzoru Windows Vista přináší možnost přehlednějšího zobrazení při přepínání mezi jednotlivými okny. Jednoduché přepínání zprostředkovává klávesová zkratka Alt+Tab (obrázek 1.14), pomocí zkratky Win+Tab je nabízeno podrobnější zobrazení náhledu jednotlivých oken.

Obrázek 1.14: Zobrazení oken při jejich přepínání prostřednictvím klávesové zkratky

Pro maximalizaci okna (roztáhnutí na celou obrazovku) stačí, abyste poklepali do titulní lišty levým tlačítkem myši. Tento postup je podobný také pro vrácení do původních rozměrů, kdy na maximalizované okno opět takto stačí poklepat.

Při práci s větším množstvím aplikací najednou se můžete poměrně snadno v otevřených oknech ztratit. Proto systém Windows 7 nabízí některá základní uspořádání oken, s jejichž pomocí lze vždy získat přehled o všech aktuálně otevřených. Stačí, abyste pravým tlačítkem myši klepli na volnou oblast v hlavním panelu, čímž se otevře místní nabídka. Její příkazy pro uspořádání oken jsou následující:

Okna na sebe – jednotlivá okna se uspořádají do takzvané kaskády. Jsou přes sebe naskládána tak, že u dolních oken lze vidět pouze jejich titulní lišty, dané zobrazení zachycuje obrázek 1.15.

Obrázek 1.15: Okna automaticky uspořádaná pomocí příkazu Okna na sebe

 Zobrazit okna nad sebou – okna vyplní plochu obrazovky tak, že se naskládají nad sebe. Každé z oken přitom má jiný rozměr, je-li to možné.

- Zobrazit okna vedle sebe okna vyplní plochu obrazovky tím způsobem, že se naskládají vedle sebe. Obrázek 1.16 ukazuje takovéto uspořádání.
- Zobrazit otevřená okna nebo Zobrazit plochu přepíná mezi zobrazením oken a pracovní plochy.

Obrázek 1.16: Okna vyrovnaná vedle sebe použitím příkazu Zobrazit okna vedle sebe

Novinku Windows 7 oproti předchozím verzím tohoto systému představuje možnost rychlého uspořádání oken na obrazovce jen za použití přetažení k okrajům pracovní plochy. Pro takovéto rychlé uspořádání si počínejte následovně:

- Maximalizace okna uchopte okno za jeho titulek a za stisknutého levého tlačítka myši přetáhněte zcela k hornímu okraji plochy.
- Uspořádání do řady vpravo/vlevo, plná výška uchopte okno za horní okraj levým tlačítkem myši a za jeho stálého držení je přetáhněte zcela vpravo/vlevo.
- Rychlé skrytí/odkrytí všech oken kromě aktuálního jedná se o novinku s názvem Aero shake. Při uchopení okna za horní okraj a rychlém zatřepání za stále stisknutého levého tlačítka myši se všechna okna kromě tohoto aktuálního minimalizují. Pokud postup opakujete, původně minimalizovaná okna budou opět obnovena.

Jak na ploše zobrazit miniaplikace

Oproti předchozímu systému Windows Vista byla v nové verzi Windows 7 odstraněna aplikace nazvaná Postranní panel, který sloužil jako centrum nejpoužívanějších funkcí a dalších doplňků. Uživatel jej měl stále na obrazovce a obsažené miniaplikace viděly bez toho, aby musel minimalizovat nebo zavírat ostatní okna. Ve Windows 7 tyto takzvané miniaplikace zůstávají, avšak již nejsou ukotveny v Postranním panelu, ale je možné je libovolně umisťovat přímo v zobrazení plochy.

Obrázek 1.17: Okno s výchozími miniaplikacemi, které je možné přetáhnout na plochu

Ve výchozím nastavení na ploše nenajdete žádné miniaplikace zobrazené, nicméně můžete libovolné z předpřipravených přidat velice jednoduše. Stačí, abyste klepli pravým tlačítkem myši do volné oblasti plochy a ze zobrazené nabídky zvolili příkaz **Miniaplikace**. Automaticky se tak otevře okno s nabídkou miniaplikací (obrázek 1.17), libovolnou z nich lze na plochu jednoduše umístit technikou táhni a pusť. Podrobným nastavením a detailním volbám i možnostem zisku nových miniaplikací se detailně věnuje pozdější kapitola této knihy, nyní tedy následuje pouze přehled výchozích, které si můžete snadno a rychle přetáhnout na plochu:

- Kalendář jednoduchý kalendář, který zobrazuje aktuální datum.
- Hodiny miniaplikace určená pro práci s časem. Dovoluje nastavit a zobrazit hned několik hodin, například v různých časových pásmech a v odlišných grafických provedeních. Na výběr máte k dispozici celkem sedm odlišných variant zobrazení jednotlivých hodin.
- Měřič CPU po přidání této miniaplikace získáte základní přehled o vytížení procesoru a zaplnění operační paměti. Jedná se o "tachometrové" zobrazení, které doplňuje přesný údaj v podobě procent.
- Měna dovoluje přepočítávat hodnotu financí mezi různými měnami podle aktuálního kurzu. K dispozici jsou všechna důležitá platidla a platné kurzy jsou získávány online přímo z Internetu.
- Titulky informačního kanálu aplikace poskytující jednoduché prohlížení kanálů RSS a čtení obsažených zpráv. Uživatel tak pro tuto činnost nemusí provozovat samostatnou aplikaci, ty však zase na druhou stranu zpravidla poskytují širší možnosti použití a nastavení.

Obrázek 1.18: Zobrazení Měřiče CPU již po umístění na plochu Windows 7

- Obrázková skládanka kdo by neznal klasickou "Patnáctku", tedy hru, kde je zapotřebí uspořádat čísla od jedné do patnácti přesouváním původně promíchaných částí. Obrázková skládanka je obdoba běžné "Patnáctky", nicméně tentokráte v líbivější grafické podobě, kde můžete skládat obrázek. K dispozici je přitom několik různých předdefinovaných vizuálních motivů.
- Prezentace jednoduchá miniaplikace dovolující automatické promítání vybraných obrázků.
- Kurzy akcií vyloženě prakticky orientovaná miniaplikace, která zobrazuje aktuální informace o několika předdefinovaných burzách. Zainteresovaný uživatel tak stále získává všechny potřebné informace prostřednictvím plochy a nemusí například navštěvovat specializované webové stránky.
- Počasí okamžitá předpověď počasí přímo na uživatelově ploše Windows 7.
- Windows Media Center minimalistické zobrazení součásti pro přehrávání hudby nebo prohlížení obrázků, které máte uložené v počítači.

Nabídka Start a hledání

Důležitá nabídka Start a její podnabídky představují v systému Windows 7 pevnou základnu. Víte, že zde naleznete všechny funkce pro spouštění programů i ovládání a konfiguraci systému. Dokonalé ovládnutí nabídky Start je proto nezbytně nutné pro plynulou a bezproblémovou práci v prostředí systému Windows, každý uživatel ji musí znát takříkajíc jako své boty.

Tip: Základní nabídka Start patří mezi nejčastěji využívané prvky systému Windows, někdy by pro uživatele mohlo být zdlouhavé, nebo dokonce nemožné se k ní takzvaně "proklikat". Máte proto možnost využít univerzální klávesové minizkratky v podobě klávesy Win, a to bez jakékoliv další doplňující. Ať už máte spuštěnou kteroukoliv aplikaci, například i v celoobrazovkovém režimu (takzvaném fullscreen módu), můžete kdykoliv otevřít nabídku Start uvedeným způsobem, navíc si tak nepřímo zpravidla zajistíte také zobrazení pracovní plochy se všemi ikonami a hlavního panelu.

Základní položky v nabídce Start

Po klepnutí levým tlačítkem myši na ikonu nabídky Start se otevře poměrně obsáhlé okno, které svými položkami nabízí celou řadu možností pro spuštění aplikací i jejich konfiguraci. Základní prvky obsahují zejména následující:

- Připíchnuté programy novinkou Windows 7 je možnost takzvaného připíchnutí důležitých programů na hlavní panel nebo k nabídce Start. Právě horní část levého sloupce nabídky Start slouží pro zobrazení zde připíchnutých programů, jejich zpracování bude popsáno dále a ukazuje je obrázek 1.19.
- Seznam programů jedná se o pokračování levého sloupce, kde v horní části jsou již zmíněné připíchnuté programy. V prostřední části jsou spustitelné odkazy na naposledy použité nebo přidané aplikace a konečně nejníže umístěná skupina Všechny programy

Obrázek 1.19: Programy připíchnuté v levé horní části nabídky Start

dovoluje spustit prakticky jakoukoliv instalovanou aplikaci (jedná se o nejdůležitější součást seznamu programů v nabídce Start).

- Rychlé odkazy jsou umístěné v pravé horní části rozevřené nabídky Start. Klepnutím na některý z nich se uživatel okamžitě přesune do dané standardní složky, například tedy položky Dokumenty, Obrázky, Hudba apod.
- Funkční prvky tato skupina příkazů nabídky Start zprostředkovává základní možnosti práce se systémem, jmenovitě se jedná o následující:
  - Ovládací panely otevření sekce Windows 7, která obsahuje nejrůznější možnosti nastavení jejich chování, volby hardwaru i jednotlivých programů.
  - Zařízení a tiskárny otevření speciálního centra se zobrazením aktuálně připojených zařízení a jejich stavu, samozřejmě i s možností další detailní konfigurace. Této součásti bude pozornost podrobně věnována v pozdějších částech knihy.
  - Výchozí programy zobrazení výchozích programů, které budou použity pro různé soubory nebo akce.
  - Nápověda a podpora poslední skupina základních odkazů slouží pro spuštění systémové nápovědy. Po spuštění nápovědy máte k dispozici nejdůležitější položku v podobě fulltextového prohledávání, které můžete zahájit vložením požadovaného textu do pole Vyhledávání v nápovědě a stisknutím klávesy Enter. Jako výsledek Windows 7 vrátí seznam všech stránek nápovědy, které se zadaného textu týkají.

🕜 Nápověda a podpora pro systém Windows	• X
🚱 💮 👘 🛷 📗 🖧 Zobrazit dotaz	<u>M</u> ožnosti ~~v~~
hlavní panel P	
Hlavní panel (přehled) [This content is preliminary and subject to change.] Hlavní panel je podlouhlý vodorovný panel, umístěný v dolní části obrazovky. Na rozdíl od plochy, kterou mohou zakrýt otevřená okna, bývá hlavní panel téměř vždy vidět. Má tři hlavní části. • Tlačítko Start (), které otevírá nabídku Start. Další informace naleznete v tématu Nabídka Start (přehled). • V tomto článku • Udržování přehledu o oknech • Minimalizace a obnovení oken • Zobrazení náhledů otevřených oken • Oznamovací oblast • Úprava hlavního panelu	A III
 Střední část, která zobrazuje spuštěné programy a soubory a umožňuje ry přepínání mezi nimi. 	/chlé
 Oznamovací oblast, kde jsou hodiny a ikony (obrázky), které oznamují st určitých programů a nastavení počítače. 	av
Střední část panelu budete pravděpodobně používat nejčastěji, takže nejprve zaměříme na ni.	e se
Udržování nřehledu o oknech III	•
Další možnosti podpory	
🖳 Offline n	ápo <u>v</u> ěda ▼

Obrázek 1.20: Zobrazení nápovědy Windows 7 po vyhledání tématu

Kromě právě uvedeného tipu pro fulltextové vyhledávání můžete v úvodním okně nápovědy listovat také tematicky ucelenými kategoriemi. Práce je zde intuitivní – po klepnutí na vybranou oblast se otevře seznam podkategorií, které jsou v ní zahrnuty.

Tip: Nápovědu je možné kromě nabídky Start odkudkoliv rychle otevřít díky klávesové zkratce Win+F1. Dialog pro její prohledání se pak zobrazí okamžitě jako aktivní okno nad všemi ostatními.

Jak na spuštění programu pomocí nabídky Start

Nejjednodušším seznámením s rychlostí a efektivitou práce prostřednictvím nabídky Start je zřejmě spuštění některé z dříve nainstalovaných aplikací. Jedná se o zmiňovanou skupinu Všechny programy, kterou použijte takto:

- 1. Levým tlačítkem myši klepněte na ikonu nabídky Start, čímž ji otevřete.
- Opět levým tlačítkem myši klepněte na položku Všechny programy (alternativně na ni také můžete pouze umístit kurzor myši a chvíli tak setrvat), otevře se seznam všech dostupných programů, jak jej ukazuje obrázek 1.21.
- 3. Klepnutím na plný název aplikace vyberte odpovídající podsložku.
- 4. Opět klepnutím na odkaz spustitelného souboru rovnou spusťte danou aplikaci.

Obrázek 1.21: Obsah nabídky Všechny programy po jejím rozbalení

Uvedený postup využijete v případě, kdy přesně neznáte název programu nebo chcete listovat zmíněným umístěním. Jakmile víte, jakou výslednou položku byste v nabídce Start zvolili, můžete využít rychlého spuštění vložením názvu programu nebo jeho části do pole **Pro**- hledat programy a soubory a ve výsledcích tohoto speciálního hledání jednoduše klepnout na požadovaný odkaz.

Tip: Ve výchozí instalaci uživatele Windows 7 na nově přidané programy upozorní jejich barevným zvýrazněním v nabídce Start. Pokud on sám nebo některý program tuto možnost vypnul, může být problematické po instalaci nového softwaru tento v nabídce Start najít. Proto zvýraznění opět může zapnout, a to přes vlastnosti hlavního panelu, kde pak v nastavení nabídky Start aktivuje možnost **Zvýraznit nově nainstalované programy**.

Hledání souborů pomocí nabídky Start

Praktickým přístupem na poli vyhledávání je možnost nalezení požadovaného souboru okamžitě prostřednictvím nabídky Start. Pokud totiž tuto hlavní nabídku otevřete, zobrazí se kromě jiného v dolní části již dříve zmíněné textové pole s vepsaným textem **Prohledat programy a soubory** – do něj pak můžete napsat název souboru, jeho přesný odkaz se automaticky objeví v horní nabídce. Klepnutím levým tlačítkem myši jej okamžitě otevřete v přidružené aplikaci.

Uvedené prohledávání se přitom nevztahuje pouze na názvy, ale dokáže soubory najít také podle obsahu. Typicky tak například zadáte část textu dokumentu ve Wordu, jedno nebo dvě slova z libovolné části některého e-mailu a v nabídce Start se hned objeví odpovídající odkaz. Vše se děje díky takzvanému indexu, tedy zvláštnímu souboru, který obsahuje informace o ostatních souborech (zjednodušeně řečeno). Vyhledávání je díky tomu rychlé a praktické, podrobnosti nastavení indexu budou představeny později v této knize.

Programy (1)	
Dokumenty (7) TIP Jak v PowerPointu vytvořit fotogalerii TIP Jak v PowerPointu vytvořit fotogalerii Jak v PowerPointu vytvořit fotogalerii obrazky perex obr2 obr2 obr1	
🔎 Zobrazit další výsledky	
powerpoint × Vypnout +	
	5

Obrázek 1.22: Vyhledání dokumentů díky zadání slova, které obsahují

Při vyhledávání pomocí nabídky Start můžete pro lepší určení výsledků použít také některé základní i pokročilé operátory. Jedním z velice užitečných je například operátor NOT, kterým omezíte výsledky tak, že určíte soubory, jež mají obsahovat určitá slova, ale naopak některá přímo definovaná nikoli. Pokud tak do pole hledání zadáte například levná NOT nabídka, vyhledají se všechny soubory, které obsahují slovo levná, avšak nikoli již slovo nabídka.

Stejně jednoduché je také vyhledávání podle velikosti. Soubory menší než určená hranice totiž určíte operátorem <, podobně ty větší pak operátorem >, avšak nyní použijete doplnění velikosti. Například vyhledáním velikost: >30 MB zobrazí pouze ty soubory, které jsou větší než 30 MB.

V neposlední řadě můžete vyhledat soubory, které byly změněny před nebo po určitém datu. Tak například přidáním řetězce změněno: >2.2.2009 najdete soubory, které jsou novější než z 2. února 2009. Analogicky funguje opačný operátor <, který zase při spojení se změněno: vyhledává soubory starší než definované datum.

Programy (29)
Microsoft Office Word 2007   Signature   Windows Media Center
Dokumenty (32)
■ 22 ■ 21 ■ 20
Obrázky (3)
🗈 barometrText 💽 barometr 📧 21
Soubory (57) I Olobrazky I Windows7 M Ol-PrvniKrokyRevizeLP_OB
🔎 Zobrazit další výsledky
změněno: >2.7 2009 × Vypnout +

Obrázek 1.23: Rychlé vyhledání souborů podle data jejich poslední změny

Tip: Jednou z praktických vlastností systému Windows 7 v oblasti hledání je možnost vyhledávání v různých částech, různých dialozích. Danou možnost snadno poznáte zobrazením jednoduchého textového pole v pravém horním rohu konkrétního okna, jemuž vévodí textové pole s příhodným řetězcem začínajícím na **Prohledat** – pokud do něj zadáte text například v Ovládacích panelech, dojde k vyhledání právě v této oblasti systému. Podobně místní hledání funguje také ve všech ostatních částech, které je podporují.

Pokročilé speciální hledání

Pokud chcete upřesnit hledání a listovat jednotlivými výsledky, můžete po zobrazení rychlého seznamu namísto otevření daného souboru následovat odkaz **Zobrazit další výsledky**. Zde je navíc možné provádět další samostatná hledání, odpovídající dialog lze kdykoliv otevřít také klávesovou zkratkou Win+F. Při hledání postupujte následovně:

- Do pravého textového pole zadejte název souboru nebo slovní spojení, které si v místních datech přejete vyhledat. Během zadávání se ve spodní části okna zobrazí seznam odpovídajících výsledků.
- **2.** Pro zobrazení náhledu stiskněte tlačítko **Zobrazit podokno náhledu**, odpovídající zobrazení ukazuje obrázek 1.24.
- **3.** Požadovanou z nalezených položek otevřete v asociovaném programu poklepáním na její název levým tlačítkem myši.

Obrázek 1.24: Pokročilé hledání s aktivovaným zobrazením náhledu pomocí podokna náhledu

Jestliže často vyhledáváte stejné typy souborů, a tedy byste i zadávali stejný řetězec do pole hledání, můžete si ušetřit práci uložením konkrétní varianty třebas hned po prvním použití. Jakmile tak vyhledáte některé druhy souborů, počínejte si následovně:

- **1.** Na panelu nástrojů stiskněte tlačítko **Uložit hledání**, čímž se otevře standardní systémový dialog pro procházení souborů, v tomto případě tedy jejich uložení.
- 2. Do pole Název souboru vepište požadované pojmenování pro hledání.
- 3. Výsledky pod zadaným jménem uložte stisknutím tlačítka Uložit.

Jakmile soubor takto uložíte, automaticky bude zobrazen ve stromové nabídce (pod položkou **Oblíbené položky**), která je viditelná přímo ve všech dialozích systému Windows 7 pro ote-

vření nebo uložení souborů. Samozřejmě jejím následováním v budoucnu pak kdykoli takto zobrazíte právě požadované soubory, které jste specifikovali při prvním hledání těsně před uložením.

Asociace aplikací

Systém Windows 7 pro otevírání různých typů souborů používá různé aplikace. Který program se má pro otevření toho či onoho souboru spustit, určují takzvané asociace, neboli systém výchozích programů. Pro jejich konfiguraci nejprve musíte otevřít odpovídající dialog, a to prostřednictvím příkazu **Start** $\rightarrow$ **Výchozí programy** $\rightarrow$ **Přidružit typ souboru nebo protokol k programu**.

Obrázek 1.25: Odkaz pro otevření dialogu s asociacemi souborů

Jednotlivé sloupce v daném dialogu mají následující názvy a významy:

- Název označení přípony souboru, ke kterému se váže některá asociace.
- **Popis** slovní popis daného typu souboru.
- Aktuální výchozí právě používaný výchozí program, který se automaticky spouští pro otevření daného typu souboru.

Pokud chcete změnit asociaci některého ze souborů, klepněte na jeho řádek levým tlačítkem myši a poté stiskněte tlačítko **Změnit program**. Poté máte možnost vybrat buď některou z dříve nainstalovaných aplikací, nebo libovolnou jinou aplikaci standardním procházením pevným diskem počítače.

			X
> - ✓ < Výc	chozí pro 🕨 Nastavit přidružení 🛛 👻 🐓 🏾 Prof	nledat Ovládací panely	
Přidružte typ so	puboru nebo protokol ke konkrétnímu prog	ramu.	
Kliknutím na přípon	u zobrazíte program, který tento soubor otevírá ve výcho	zím nastavení. Chcete-li výcho	ozí
program změnit, klil	kněte na možnost Změnit program.	,	
Nebyla vybr	ána žádná přípona ani protokol.		
		Změnit progra	m
Název	Popis	Aktuální výchozí	-
Přípony			
.386	Virtuální ovladač zařízení	Neznámá aplikace	
🔊 .3g2	Zvuk/video 3GPP2	Windows Media Player	
🔊 .3gp	Zvuk/video 3GPP	Windows Media Player	
🔊 .3gp2	Zvuk/video 3GPP2	Windows Media Player	
🔊 .3gpp	Zvuk/video 3GPP	Windows Media Player	
🔊 .aac	Zvuk ADTS	Windows Media Player	
🚰 .accda	Microsoft Office Access Add-in	Microsoft Office Access	
🖓 .accdb	Microsoft Office Access 2007 Databáze	Microsoft Office Access	
🖓 .accdc	Microsoft Office Access Signed Package	Microsoft Office Access	
🖓 .accde	Microsoft Office Access ACCDE Database	Microsoft Office Access	
accdr 🔐	Microsoft Office Access Runtime Application	Microsoft Office Access	-
•			F
		7	avčít
		2	avrit

Obrázek 1.26: Zobrazení aktuálních asociací souborů s možností jejich změny

Rychlé přizpůsobení nabídky Start

Položky v nabídce Start a jejich zobrazení si můžete detailně přizpůsobit, ať už jejich pořadí nebo přímo funkce. Následující text se zaměří na nejdůležitější a nejvíce praktické úkoly, které lze takto provádět.

Novinkou systému Windows 7 je možnost připíchnutí programu k nabídce Start, díky kterému bude v horní části levého sloupce kdykoliv k dispozici. Stačí, abyste takto na program nebo i jiný objekt kdekoliv v nabídce Start klepnuli pravým tlačítkem myši a ze zobrazené nabídky zvolili příkaz **Připnout k nabídce Start**. Podobně pro odebrání z tohoto seznamu rychlých odkazů můžete z obdobné nabídky zvolit opačný příkaz **Odepnout z nabídky Start**.

Kalkulačka	- October	_
	Otevřít	y
Rychlé pozná 🛞	Spustit jako správce	rnv
Wittřižky	Připnout na hlavní panel	,
No vystiizky	Připnout k nabídce Start	imy
Microsoft Off	Odebrat z tohoto seznamu	odpora
Všechny prog	Vlastnosti	
Prohledat programy a	soubory P Vypnout	D

Obrázek 1.27: Nabídka souboru s možností jeho připíchnutí do nabídky Start

Pokud často využíváte funkce komponenty nazvané **Nástroje pro správu systému**, jež má své výchozí místo v Ovládacích panelech, můžete si ji bez větších obtíží umístit přímo do nabídky Start pro snazší přístup. Stačí, abyste ve vlastnostech nabídky Start následovali tlačítko **Vlastní** a přepínač **Nástroje pro správu systému** pak umístili do pozice **Zobrazit v nabídce Všechny programy a v nabídce Start**.

Nástroje pro správu systému
 Položku nezobrazovat
 Zobrazit v nabídce Všechny programy
 Zobrazit v nabídce Všechny programy a v nabídce Start

Obrázek 1.28: Volba zobrazení položky Nástroje pro správu systému přímo v nabídce Start

Nedílnou součástí nabídky Start je také již zmíněný seznam naposledy spuštěných aplikací, který se zobrazuje nad položkou **Všechny programy**. Počet takto zobrazených programů můžete pro lepší uspořádání změnit následujícím způsobem:

- 1. Do volné oblasti hlavního panelu klepněte pravým tlačítkem myši.
- 2. Z nově otevřené nabídky, již ukazuje obrázek 1.29, vyberte příkaz Vlastnosti.
- 3. Na záložce Nabídka Start stiskněte tlačítko Vlastní.
- **4.** V sekci **Velikost nabídky Start** vepište požadovaný počet položek do pole **Počet naposledy použitých aplikací, které se mají zobrazit**.
- 5. Uložte změny prostřednictvím tlačítka OK.

Obrázek 1.29: Místní nabídka s odkazem pro přizpůsobení nabídky Start a hlavního panelu

Ve stejném dialogu, který byl představen v předchozím textu, máte možnost nastavit také automatické třídění skupin s jednotlivými programy – to je vhodné pro přehledné zobrazení dostupných aplikací, kdy nemusíte hledat v na první pohled neuspořádané hromadě skupin zástupců. Stačí, abyste ve zmiňovaném dialogu aktivovali možnost **Seřadit nabídku Všechny programy podle názvů**.

Hlavní panel a jeho možnosti

V této kapitole:

Přehled základních částí Ikony programů Nastavení hlavního panelu Windows 7 ve své základní konfiguraci obsahují výchozí, stále přítomný prvek, pomocí kterého máte vždy kompletní přístup ke všem programům, dokumentům funkcím apod. Je důležité, že se jedná skutečně o trvalý přístup, bez ohledu na to, v jakém programu právě pracujete, jaký dokument máte otevřen, kolik je na obrazovce oken apod. Tento prvek se nazývá hlavní panel, v anglickém originále taskbar, a nalézá se ve spodní části obrazovky jako úzký pruh, můžete jej vidět na obrázku 2.1. Hlavní panel je mnohostranný, umožňuje například:

- spouštět programy,
- otevírat dokumenty,
- vyhledávat soubory,
- spouštět nápovědu systému Windows,
- konfigurovat systém apod.

Obrázek 2.1: Zobrazení hlavního panelu s ikonami spuštěných programů

Poznámka: Zřejmě nejdůležitější součást hlavního panelu tvoří nabídka Start, která sdružuje odkazy na instalované aplikace, zpřístupňuje naposledy otevřené dokumenty a poskytuje řadu dalších funkcí. Ačkoliv se jedná o součást hlavního panelu, je nabídce Start věnována velice podrobná pozornost v předchozí kapitole této knihy.

Přehled základních částí

Hlavní panel je zachycen na samostatném obrázku, kde jsou zároveň zobrazeny jeho nejdůležitější součásti. Kromě již několikrát zmiňované důležité nabídky Start se jedná zejména o sekci aktivních úloh jako tlačítek s náhledem ikon daných aplikací. Těmi mohou být jednak spuštěné programy, jednak aktuálně otevřené složky.

lkony právě spuštěných programů

Po spuštění programu nebo otevření složky se v hlavním panelu objeví náhled obsahující ikonu daného programu či složky, oproti dřívějším verzím Windows bez blíže specifikujícího popisu. Uživatel tak získává okamžitý přehled o otevřených oknech a snáze se mu mezi nimi přepíná. Pokud klepnete na toto zobrazení pravým tlačítkem myši, nabídne vám místní nabídka několik základních jednoduchých příkazů pro práci s oknem.

Tip: Pokud chvíli podržíte kurzor nad tlačítkem aplikace v hlavním panelu, zobrazí se drobný náhled oken, která danému tlačítku odpovídají. Lze tak snadno a rychle získat přehled o tom, co se v okně ve skutečnosti právě děje, zároveň i vybrat některé z těchto oken klepnutím levým tlačítkem myši. Typickým příkladem použití může být více otevřených stránek v Internet Exploreru, několik dokumentů z programů balíku Microsoft Office apod.

Poslední
a) 030
<i>i∎</i> 29
a 28
iii 27
<i>i</i> 26
🗊 Malování
-🛏 Přípnout tento program na hlavní panel
🖾 Zavřít okno

Obrázek 2.2: Místní nabídka ikony programu na hlavním panelu

	icrosoft Out	ook Web /	LiveSp	ort.cz: Fotb	al - fotbalové i	Aicrosoft Ou	ıtlook V	Veb Access	
Θ	Ø		I						

Obrázek 2.3: Miniatury oken příslušejících dané ikoně

Oznamovací oblast a její ikony

V pravé části hlavního panelu se nachází takzvaná oznamovací oblast, která zobrazuje zejména aktuální čas a datum. Dále se zde však mohou nacházet také ikony některých právě spuštěných aplikací, stav připojené tiskárny. Za normálního chodu systému Windows 7 se zde tedy zobrazuje hlavně informace o aktuálním čase, pokud jste však například připojeni k síti, zpravidla se zde objeví také symbol síly signálu apod.

Tip: Díky oznamovací oblasti máte také přístup k jednoduchému kalendáři. Stačí, abyste na zobrazení času a data klepli levým tlačítkem myši, a okamžitě se objeví kalendář. Následujete-li navíc odkaz **Změnit nastavení data a času**, můžete konfigurovat parametry spojené s těmito údaji – podrobný popis je uveden v samostatném textu v pozdější kapitole této knihy.

Obrázek 2.4: Zobrazení kalendáře a grafických hodin v pravém dolním rohu obrazovky

Oproti předchozím verzím nejsou ve Windows 7 v oznamovací oblasti okamžitě dostupné ikony na různé průběžně spouštěné programy nebo součásti, ale můžete je zobrazit či přizpůsobit teprve po klepnutí na ikonu se šipkou směřující nahoru. Po následování odkazu **Vlastní nastavení** se již zobrazí odpovídající dialog (obrázek 2.5), kde lze u každé ikony vybrat některé z následujících pravidel zobrazení:

- Zobrazovat ikony a upozornění ikona bude kdykoliv zobrazena, stejně tak se zobrazí jakékoliv informace k ní přidružené.
- Skrýt ikony a upozornění ikona i oznámení budou stále skryty. Jedná se o vhodnou volbu například u klientů pro instant messaging, kdy je ikona stavu dostupnosti často stále stejná, a tedy není třeba ji mít zobrazenou.
- Zobrazovat pouze upozornění ikona bude stále skryta, nicméně pokud program otevře informační bublinu s doplňujícími informacemi, systém Windows 7 ji uživateli přesto zobrazí.

Tip: Abyste se vyhnuli neustálému vypínání nebo zapínání zobrazení vybraných ikon, můžete aktivovat zaškrtávací pole **Vždy zobrazit všechny ikony a oznámení na hlavním panelu**. Všechny ikony pak budou stále zobrazené, což sice ukousne část prostoru hlavního panelu, nicméně odstraní nutnost ruční konfigurace vinou průběžného vypínání neaktivních ikon.

Z dialogu s přizpůsobením jednotlivých ikon je také možné přejít k vypnutí/zapnutí některých hlavních, a to následováním odkazu **Vypnout nebo zapnout systémové ikony**. V novém dialogu (obrázek 2.6) pak lze zapnout nebo vypnout následující typy ikon:

- Hodiny zobrazení aktuálního data a času v pravém dolním rohu obrazovky.
- Hlasitost zobrazení hlasitosti a stavu zvukového zařízení.
- Síť zobrazení síťového připojení, u bezdrátového připojení pak přímo síla signálu.
- Napájení druh napájení, typicky tedy položka u notebooku. Může jít o symbol baterie a jejího stavu, nebo napájení ze sítě.

Všec	 Ikony oznamovací oblasti 	i 👻 🍕 Prohledat Ovládací pane	ely 🔎					
Vyberte, které ikony a upozornění se budou zobrazovat na hlavním panelu. Zvolíte-li skrytí ikon a oznámení, nebudete upozorněni na změny a aktualizace. Skryté ikony kdykoli zobrazíte kliknutím na šipku vedle oznamovací oblasti na hlavním panelu.								
Ikor	Ŋ	Chování	^					
Ra	Centrum akcí Vyřešit problémy s počít…	Zobrazovat ikony a upozorně 🔻	E					
llin.	Síť dlink Přístup k Internetu	Skrýt ikony a upozornění Zobrazovat pouze upozornění						
¢»	Hlasitost Reproduktory: 100%	Zobrazovat ikony a upozorně 💌						
	Průzkumník Windows	Zobrazovat pouze upozorněn 💌	-					
Vypnout nebo zapnout systémové ikony								
Obnovit výchozí chování ikon								
🔲 Vždy zobrazit všechny ikony a oznámení na hlavním panelu								
		OK Storno						

Obrázek 2.5: Dialog pro nastavení zobrazení ikon v oznamovací oblasti

 Centrum akcí – odkaz do speciální sekce, která nabízí řešení aktuálních problémů a doladění hardwarové nebo softwarové konfigurace Windows 7.

Výhodou při zapínání nebo vypínání zobrazení ikon pomocí právě popsaného dialogu je průběžný náhled takto prováděné akce. Jakmile tedy například u položky **Hodiny** nastavíte hodnotu **Zapnuto**, ihned se zobrazí hlavní panel bez ní. Pro vytvoření představy o výsledku tedy nemusíte průběžně potvrzovat nastavení tlačítkem **OK**.

Minimalizování všech oken pomocí funkce Aero Peek

Novinkou oznamovací oblasti oproti dřívějším verzím Windows je rozšíření o drobný proužek zcela vpravo, který má skleněný efekt. Pokud na něj umístíte ukazatel myši (bez klepnutí), dojde ke zprůhlednění všech aktuálně otevřených oken a zobrazení obsahu plochy. Daný stav ukazuje obrázek 2.7. Jestliže na toto tlačítko klepnete, minimalizují se všechna okna, při dalším klepnutí se opět obnoví.

Tip: Náhled na plochu, kdy zeskelnatí všechna okna, je vhodný například, pokud se potřebujete podívat na obsah nějaké miniaplikace připíchnuté na plochu (třeba rychlou poznámku).

Systémové iko	ny v to Probledat Ovládarí nanely O						
Vypnout peho zapnout systé	emové ikony						
Po vypnutí systémové ikony je daná ikona odebrána a vypnou se upozornění.							
Systémové ikony	Chování						
E Hodiny	Zapnuto						
()》 Hlasitost	Zapnuto						
الله Síť	Zapnuto						
🛱 Napájení	Vypnuto						
₽ Centrum akcí	Zapnuto						
Upravit ikony oznamovací oblasti	4						
Obnovit výchozí chování ikon							
	OK Storno						

Obrázek 2.6: Nastavení výchozích ikon systému Windows 7 v oznamovací oblasti

Obrázek 2.7: Skelný efekt oken a zobrazení plochy pod nimi

Ikony programů

Nejdůležitější součást hlavního panelu představují ikony aktuálně otevřených programů, ale také odkazy na ty, které zde jsou takzvaně připíchnuté. Na práci s ikonami a jejich možnosti se podrobně zaměří následující text.

Připíchnutí odkazů do hlavního panelu

Mezi nabídkou Start a přehledem aktivních úloh se v dřívějších Windows nacházel panel pro snadné spuštění programů nebo otevření vybraných umístění, který obsahoval odpovídající odkazy. Nové Windows 7 od tohoto přístupu upouštějí a nabízejí novinku v podobě takzvaného připíchnutí programu. Díky tomu bude odkaz kdykoliv k dispozici. Nejsnazší postup připíchnutí vede přes již spuštěný program, v takovém případě si počínejte následovně:

- 1. Na ikonu programu v panelu klepněte pravým tlačítkem myši.
- **2.** Z místní nabídky detailních příkazů vyberte možnost **Připnout tento program na hlav**ní panel.
- **3.** Připíchnutí programu na hlavní panel ověřte umístěním ukazatele myši nad jeho ikonu namísto celistvého podbarvení se zde objeví ukazatel v pravé spodní části.
- 4. Pro spuštění připíchnutého programu na ikonu klepněte levým tlačítkem myši.

Připíchnutí programu na hlavní panel tedy funguje podobně, jako je tomu v případě připíchnutí v nabídce Start, jež bylo popsáno v předchozí kapitole. Jakmile si na hlavní panel připíchnete více programů, zjistíte, že takto označené odkazy fungují obdobně jako zástupci v dřívějším panelu pro snadné spuštění – také jsou zde kdykoliv k dispozici. Pro případné budoucí odebrání připíchnutého programu stačí z místní nabídky (obrázek 2.8) zvolit analogický příklad **Odepnout tento program z hlavního panelu**.

Obrázek 2.8: Místní nabídka připíchnutého programu s možností jeho odebrání

Uspořádání ikon na hlavním panelu

Hlavní panel Windows 7 nabízí velice praktickou možnost přeskupování ikon technikou táhni a pusť. Na vybranou ikonu tak klepnete levým tlačítkem myši a za jeho stálého držení pohybem vpravo či vlevo ji přesunete ve vodorovném směru.

Díky uvedenému postupu si můžete vytvořit napodobeninu původního panelu snadného spuštění, jak byl znám například z Windows XP nebo Vista. Jednoduše stačí požadované programy připíchnout k hlavnímu panelu a poté přetáhnout napravo od nabídky Start. Opakovaným postupem takto vznikne blok programů, které budou kdykoliv připraveny ke spuštění a jež budete mít okamžitě na očích.